ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО

Кафедра фізкультурно-спортивної реабілітації та спортивної медицини

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ПРОВЕДЕННЯ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

з навчальної дисципліни

ОСНОВИ МЕДИЧНИХ ЗНАНЬ

Для студентів спеціальності В6Перфоративні мистецтва

спеціалізація: Хореографія

“ЗАТВЕРДЖЕНО”

на засіданні кафедри ФСРтаСМ

„26” серпня 2026 р. протокол № 1

Зав.каф _____ В. Будзин

Семінарське заняття №1

Тема Перша допомога при кровотечах. Види кровотеч та загальні засади надання першої допомоги при кровотечах.
(повне найменування теми занять)

Навчальні та виховні цілі: : Ознайомити студентів з причинами, видами та ознаками кровотеч. Навчити студентів засадам зупинки кровотеч у відповідності до їх виду.

Навчальні питання і розподілення часу.

Вступ. Причини та види кровотеч. Класифікація кровотеч. Зміни в організмі при зовнішніх кровотечах та внутрішніх кровотечах. Загальні засади зупинки кровотеч. -15 хв.
1. Основні засоби тимчасової зупинки зовнішніх кровотеч. - 10 хв.
2. Практичне оволодіння різними методами зупинки зовнішніх та внутрішніх кровотеч. - 10 хв.
3. Практичне відпрацювання техніки зупинки кровотеч методом форсованого згинання верхньої та нижньої кінцівок. – 10 хв.
4. Практичне відпрацювання техніки зупинки кровотеч методом накладання кровоспинного джгута. – 20хв.
5. Практичне відпрацювання техніки зупинки внутрішніх кровотеч – 15 хв.

Підведення підсумків заняття: визначення типових помилок під час проведення практичних заходів тимчасової зупинки кровотеч, відповіді на запитання - 10 хв.

Навчально-матеріальне забезпечення: використання таблиць, стендів, мультимедійне забезпечення, кровоспинний джгут, марлеві бинти, вата.

Завдання для самостійного опрацювання:
1. Практичне відпрацювання типових місць притискання артерії при артеріальній кровотечі.
2.Проаналізувати помилки, які були зазначені під час практичного заняття.

Навчальна література:

1. Алгоритми надання невідкладної допомоги при критичних станах / За ред. І. І. Тітова. – Вінниця: Нова Книга, 2012. – 344 с.

2. Артеріальні, венозні тромбози та тромбоемболії. Профілактика та лікування. Український Національний Консенсус. − К.: ЗАТ «Віпол», 2006. − 72 с.
3. Будзин В., Гузій О. Основи медичних знань : навч. посіб. Львів : ЛДУФК, 2018. –148 с.
4. Верткін А.Л. Швидка допомога: керівництво для фельдшерів і медсестер - М., 2010 - 468 с.

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТТЯ

1.Організація підготовки студентів до заняття. Завдання на підготовку доповідей (рефератів) і плану семінарського заняття задають за тиждень до заняття.

2. Кровотечею називають вихід крові з ушкоджених кровоносних судин. Кровотечі бувають зовнішні (артеріальні, венозні, капілярні) та внутрішні (паренхіматозні).

При зовнішній кровотечі кров витікає через рану в шкірі та у видимих слизових оболонках або з порожнин назовні. При внутрішній кровотечі, кров виливається у тканини й органи тіла; це називається крововиливом. Причини та види кровотеч. Зміни в організмі при кровотечах.

Загальні засади зупинки кровотеч.

Основні засоби тимчасової зупинки зовнішніх кровотеч.

3.Практичне відпрацювання техніки зупинки кровотеч методом форсованого згинання верхньої кінцівки.

Практичне відпрацювання техніки зупинки кровотеч методом форсованого згинання нижньої кінцівки.

Практичне відпрацювання техніки пальцевого притискання артерій в різних типових місцях (передпліччя, плече, стегно, гомілка, стопа).

Практичне відпрацювання використання імпровізованих засобів тимчасової зупинки зовнішніх кровотеч (закрутки, ременя). Зупинка кровотеч кровоспинним джгутом, техніка попускання кровоспинного джгуту. Ускладнення при застосуванні кровоспинного джгуту.

4.Встановлення загальних підходів до зупинки внутрішніх кровотеч.

Кровотечі з носової порожнини. Практичне відпрацювання зупинки носової кровотечі.

Причини та ознаки легеневої кровотечі. Практичне відпрацювання зупинки легеневої кровотечі.

Причини та ознаки шлункової кровотечі. Практичне відпрацювання зупинки шлункової кровотечі.

Причини та ознаки ниркової кровотечі. Практичне відпрацювання зупинки ниркової кровотечі.

Причини та ознаки маткової кровотечі, причини та ознаки кровотечі при розриві маткової труби при позаматковій вагітності. Практичне

відпрацювання зупинки маткової кровотечі та кровотечі при розриві маткової труби при позаматковій вагітності.
Причини та ознаки гемороїдальної кровотечі. Практичне відпрацювання зупинки гемороїдальної кровотечі.
Методичний аналіз заняття та його оцінка.
Контрольні питання:
1.Види кровотеч відповідно до їх локалізації.
2.Перша допомога при носовій кровотечі.
3.Перша допомога при кровотечі з порожнини рота.
4.Причини і прояви легеневої кровотечі.
5.Причини і прояви шлункової кровотечі.
6.Перша допомога при легеневій кровотечі.
7.Перша допомога при шлунковій кровотечі.
8.Причини і ознаки внутрішніх кровотеч.
9.Засади першої допомоги при внутрішніх кровотечах.
10.Характерні ознаки зовнішньої травматичної артеріальної кровотечі.
11.Метод пальцевого притискання артерії при артеріальній кровотечі.
12.Типові місця притискання артерії при артеріальній кровотечі.
13.Метод форсованого згинання кінцівки при артеріальній кровотечі.
14.Метод накладання кровоспинного джгуту при артеріальній кровотечі. Імовірні ускладнення при неправильному накладанні кровоспинного джгуту.
16.Зупинка артеріальної кровотечі підручними засобами.
17.Перша допомога при венозній, капілярній, змішаній кровотечах.
5. Під час заняття застосовують наступні форми контролю засвоєння матеріалу:
Усне опитування після кожної теми (контрольні питання та напрямки дискусії подаються в кожній методичній розробці теми).
Письмове опитування по програмах базового та вихідного контролю
Розв'язування ситуаційних задач, тестовий контроль вихідного і вхідного рівня по темі.

Семінарське заняття №2

Тема. Заходи невідкладної допомоги (штучна вентиляція легень, непрямий масаж серця). Покази, протипокази, алгоритм проведення, ускладнення. Невідкладна допомога при утопленні та електротравмі.
(повне найменування теми занять)

Навчальні та виховні цілі: Ознайомити студентів з завданнями першої допомоги при припиненні дихання та серцебиття. Навчити студентів засадам першої допомоги при припиненні дихання та серцебиття при

різноманітних екстремальних станах (в т.ч. при утопленні та ураженні технічною і природною електрикою).

Навчальні питання і розподілення часу.

Вступ. Реаніматологія. Термінальні стани. Ситуації виникнення та ознаки клінічної смерті. - 20 хв.
1. Алгоритм надання невідкладної допомоги (штучної вентиляції легень та непрямого масажу серця) рятівниками. - 10 хв.
2. Оволодіння практичними навиками забезпечення прохідності дихальних шляхів. – 10 хв.
3. Оволодіння практичними навиками відновлення діяльності серця. - 20 хв.
4. Перша допомога при утопленні. – 10 хв.

5. Перша допомога при електротравмі. – 10 хв.

Підведення підсумків заняття: визначення типових помилок під час проведення реанімаційних заходів, відповіді на запитання - 10 хв.

Навчально-матеріальне забезпечення: використання таблиць, стендів, мультимедійне забезпечення, муляж для відпрацювання практичних навиків (непрямого масажу серця, штучної вентиляції легень)

Завдання для самостійного опрацювання:
1. Оволодіння практичними навиками штучної вентиляції легень та непрямого масажу серця.
2. Проаналізувати помилки, які були зазначені під час практичного заняття.

Навчальна література:

1. Алгоритми надання невідкладної допомоги при критичних станах / За ред. І. І. Тітова. – Вінниця: Нова Книга, 2012. – 344 с.
2. Артеріальні, венозні тромбози та тромбоемболії. Профілактика та лікування. Український Національний Консенсус. − К.: ЗАТ «Віпол», 2006. − 72 с.
3. Будзин В., Гузій О. Основи медичних знань : навч. посіб. Львів : ЛДУФК, 2018. –148 с.
4. Верткін А.Л. Швидка допомога: керівництво для фельдшерів і медсестер - М., 2010 - 468 с.

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТТЯ

1. Організація підготовки студентів до заняття. Завдання на підготовку доповідей (рефератів) і плану семінарського заняття задають за тиждень до заняття.

2. Реаніматологія – наука, що вивчає закономірності згасання життєвих функцій організму, методи їх активного відновлення та тривалої підтримки, а також заходи щодо запобігання розвитку термінальних станів. Значний внесок у розвиток реаніматології належить російським вченим М.П. Кровкову, Є.О. Мухіну, О.О. Кулябку та ін.. Загалом, реаніматологія як наука з'явилася у 70-их роках XX століття, коли І.Р. Петровичем, В.О. Неговським, М.Л. Гуревичем та іншими було розпочато вивчення процесів умирання та запропоновані ефективні методи відновлення життя. Захворювання органів травлення лікують комплексно - медикаментозно, дієтотерапією, вживанням мінеральних вод, психотерапією, застосовують фізичну реабілітацію.

3. Під термінальним станом розуміють етапи вмирання організму, коли внаслідок впливу різнобічних патологічних процесів різко пригнічується скоординована діяльність життєвих функцій органів і систем, які підтримують гомеостаз. Причини термінальних станів – різноманітні : тяжкі травми, гостра крововтрата, вплив високих та низьких температур, електротравми, тяжка гостра інтоксикація, порушення коронарного кровообігу та ін.

Під час визначення ознак клінічної смерті необхідно діяти в такій послідовності: а) установити факт припинення кровообігу за відсутністю пульсу на магістральних судинах; б) переконатись що дихання відсутнє; в) установити факт непритомності; г)підняти верхню повіку і визначити ширину зіниць; д) оцінити візуально відтінок шкірних покривів.

Особливості методики проведення реанімаційних заходів.

1. Контрольні питання.
    1. Реанімаційні заходи, покази до їх застосування.
    2. Термінальні стани, причини, ознаки.
    3. Клінічна смерть. Основні ознаки клінічної смерті.
    4. Покази до застосування штучної вентиляції легенів та методика його проведення
    5. Покази до застосування непрямого масажу серця. Ознаки раптової зупинки серця. Методика проведення непрямого масажу серця.
    6. Протипокази до застосування штучної вентиляції легень та непрямого масажу серця.
    7. Встановлення ефективності проведених реанімаційних заходів та їх тривалості.
    8. Ускладнення після проведення штучної вентиляції легень та непрямого масажу серця.
    9. Види утоплення. Ступені утоплення.
    10. Особливості надання першої допомоги при утопленні легкого ступеню.

11. Особливості надання першої допомоги при утопленні середнього ступеню.
12. Особливості надання першої допомоги при утопленні важкого ступеню.
13. Умови отримання електротравми від технічної електрики та ураження блискавкою.
14. Особливості надання першої допомоги та транспортування потерпілого при електротравмі.

5. Під час заняття застосовують наступні форми контролю засвоєння матеріалу:

Усне опитування після кожної теми (контрольні питання та напрямки дискусії подаються в кожній методичній розробці теми).

Письмове опитування по програмах базового та вихідного контролю

Розв'язування ситуаційних задач, тестовий контроль вихідного і вхідного рівня по темі.

Семінарське заняття №3

Тема. Перша допомога при гострих отруєннях.
(повне найменування теми занять)

Навчальні та виховні цілі: Ознайомити студентів з найбільш поширеними гострими отруєннями. Навчити студентів засобам надання першої допомоги при гострих отруєннях в залежності від виду отруєння.

Навчальні питання і розподілення часу.

Вступ. Загальна характеристика отруєнь, причини виникнення, симптоми. - 15 хв.

1 Гострі інгаляційні отруєння. - 20 хв.

2. Гострі інгаляційні отруєння. – 20 хв.

3. Гострі транскутанні отруєння.- 20 хв.

Підведення підсумків заняття: визначення типових помилок під час проведення практичного заняття, відповіді на запитання - 15 хв.

Навчально-матеріальне забезпечення: стенди по темі заняття, муляж для відпрацювання практичних навиків.

Завдання для самостійного опрацювання:

1. Продемонструвати надання першої допомог при отруєнні чадним газом.
2.Проаналізувати помилки, які були зазначені під час практичного заняття.

Навчальна література:

1. Алгоритми надання невідкладної допомоги при критичних станах / За ред. І. І. Тітова. – Вінниця: Нова Книга, 2012. – 344 с.
2. Артеріальні, венозні тромбози та тромбоемболії. Профілактика та лікування. Український Національний Консенсус. − К.: ЗАТ «Віпол», 2006. − 72 с.
3. Будзин В., Гузій О. Основи медичних знань : навч. посіб. Львів : ЛДУФК, 2018. –148 с.
4. Верткін А.Л. Швидка допомога: керівництво для фельдшерів і медсестер - М., 2010 - 468 с.

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТТЯ

1.Організація підготовки студентів до заняття. Завдання на підготовку доповідей (рефератів) і плану семінарського заняття задають за тиждень до заняття.

2. Контрольні питання:

1.Умови виникнення гострого отруєння чадним газом.

2.Симптоми гострого отруєння чадним газом легкого ступеню. Перша допомога.

3.Симптоми гострого отруєння чадним газом середнього ступеню. Перша допомога.

4.Симптоми гострого отруєння чадним газом важкого ступеню. Перша допомога.

5. Симптоми та перша допомога при гострому отруєнні грибами.

6.Симптоми та перша допомога при гострому отруєнні медикаментозними середниками.

7.Симптоми та перша допомога при гострому отруєнні етиловим спиртом.

8.Симптоми та перша допомога при гострому отруєнні метиловим спиртом.

9.Симптоми та перша допомога при гострому отруєнні етиленгліколем.

10.Симптоми та перша допомога при гострому отруєнні тетраетилсвинцем (ТЕС) - в залежності від шляхів проникнення в організм.

11.Симптоми та перша допомога при гострому отруєнні бензином в залежності від шляхів проникнення в організм.

3. Під час заняття застосовують наступні форми контролю засвоєння матеріалу:

Усне опитування після кожної теми (контрольні питання та напрямки дискусії подаються в кожній методичній розробці теми).

Письмове опитування по програмах базового та вихідного контролю

Розв’язування ситуаційних задач, тестовий контроль вихідного і вхідного рівня по темі.

Семінарське заняття №4

Тема Перша допомога при запамороченні, непритомності, сонячному та тепловому ударах. Перша допомога на різних етапах розвитку гарячки при гострих гарячкових станах.
(повне найменування теми занять)

Навчальні та виховні цілі: Ознайомити студентів з причинами та проявами станів запаморочення, непритомності, сонячного і теплового ударів, гострих гарячкових станів. Навчити студентів заходам першої допомоги при запамороченні, непритомності, тепловому та сонячному ударах, гострих гарячкових станах.

Навчальні питання і розподілення часу.

Вступ. Розглянути причини, патогенез, клінічні прояви гострих патологічних станів. -15 хв.
1. З'ясувати патогенетично обґрунтовані заходи першої допомоги при запамороченні та непритомності. – 20 хв.
2. Розглянути причини, патогенез, клінічні прояви теплового та сонячного удару. З'ясувати патогенетично обґрунтовані заходи першої допомоги при тепловому ударі. – 20 хв.
3. Розглянути патогенез та клінічні прояви I, II, III фази гострих гарячкових станів. Обґрунтувати заходи першої допомоги при гострих гарячкових станів. - 20 хв.

Підведення підсумків заняття: визначення типових помилок під час проведення заходів надання першої допомоги при гострих патологічних станах, відповіді на запитання - 15 хв.

Навчально-матеріальне забезпечення: демонстрація відеоматеріалів, використання таблиць та стендів, мультимедійне забезпечення.

Завдання для самостійного опрацювання:
1. Провести заходи по наданні першої допомоги при гострих гарячкових станах.
2.Проаналізувати помилки, які були допущені під час практичного заняття.

Навчальна література:

1. Алгоритми надання невідкладної допомоги при критичних станах / За ред. І. І. Тітова. – Вінниця: Нова Книга, 2012. – 344 с.
2. Артеріальні, венозні тромбози та тромбоемболії. Профілактика та лікування. Український Національний Консенсус. − К.: ЗАТ «Віпол», 2006. − 72 с.
3. Будзин В., Гузій О. Основи медичних знань : навч. посіб. Львів : ЛДУФК, 2018. –148 с.
4. Верткін А.Л. Швидка допомога: керівництво для фельдшерів і медсестер - М., 2010 - 468 с.

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТТЯ

1. Організація підготовки студентів до заняття. Завдання на підготовку доповідей (рефератів) і плану семінарського заняття задають за тиждень до заняття.

2.Кожний тренер, фахівець із фізичного виховання та фізичної реабілітації повинні опанувати потрібними знаннями і практичними навичками у наданні першої долікарської допомоги під час різних гостро виниклих патологічних станів. Своєчасно і кваліфіковано надана медична допомога може повернути потерпілому життя.

3. Непритомність (синкопе) - раптова короткочасна втрата свідомості, супроводжувана ослабленням діяльності серця, дихання, яка виникає через різке зменшення притоку крові до головного мозку. Непритомність відбувається у зв’язку з швидким розвитком гострої ішемії, тобто недостатнім кровопостачанням головного мозку.

Причини непритомності. Особливості надання першої допомоги.

Перегрівання організму — це стан, який виникає під впливом високої температури навколишнього середовища і факторів, що ускладнюють тепловіддачу.

Основними ланками патогенезу гіпертермії є розлади водно-електролітного обміну, серцево-судинної діяльності, які призводять до колапсу, а також гіперемії і набряку оболонок і тканин мозку з вираженою неврологічною симптоматикою.

Основні симптоми. Особливості надання першої допомоги.

4.Контрольні питання:

Умови та механізми розвитку станів непритомності.
Прояви станів непритомності.
Перша допомога при станах непритомності.
Умови та механізми виникнення теплового удару.
Умови та механізми виникнення сонячного удару.
Перша допомога при тепловому та сонячному ударах.
Причини та прояви гострих гарячкових станів.

Перша допомога при гострих гарячкових станах.Під час заняття застосовують наступні форми контролю засвоєння матеріалу:

5.Усне опитування після кожної теми (контрольні питання та напрямки дискусії подаються в кожній методичній розробці теми).

Письмове опитування по програмах базового та вихідного контролю

Розв'язування ситуаційних задач, тестовий контроль вихідного і вхідного рівня по темі.

Семінарське заняття №5, 6.

Тема. Пов'язки. М'які пов'язки. Правила бинтування. Основні м'які пов'язки на кінцівки. Основні м'які пов'язки на тулуб та голову. (повне найменування теми занять)

Навчальні та виховні цілі: Ознайомити студентів з різноманітними видами м'яких пов'язок. Навчити студентів накладати найбільш уживані м'які пов'язки на кінцівки/суглоби, тулуб, голову.

Навчальні питання і розподілення часу.

Вступ. Вимоги до матеріалу м'яких пов'язок. Правила бинтування. Класифікація м'яких пов'язок (за призначенням, терміном використання, зовнішнім виглядом). - 30 хв.

1. Визначення умов накладання м'яких пов'язок на кінцівки/суглоби (циркулярної стискуючої пов'язки, спіральної пов'язки, спіральної пов'язки з перегином, черепахоподібних, вісімкоподібної). - 30 хв.

2. Практичне відпрацювання накладання м'яких пов'язок: циркулярної стискуючої, спіральної, спіральної пов'язки з перегином. – 20 хв.

3. Практичне відпрацювання накладання м'яких пов'язок на суглоби: вісімкоподібної та черепахоподібної (дві модифікації). - 20 хв.

4. Практичне відпрацювання накладання м'яких пов'язок на грудну клітку: транспортної (Вельпо) та лікувальної (Дезо). - 30хв.

5. Практичне відпрацювання накладання м'яких пов'язок на голову: на вухо, на око, на тім'яну частину голови (чепець). – 20 хв.

Підведення підсумків заняття: визначення типових помилок під час практичного відпрацювання накладання м'яких пов'язок на грудну клітку: транспортної (Вельпо) та лікувальної (Дезо), відповіді на запитання - 30 хв.

Навчально-матеріальне забезпечення: стенди по темі заняття (пов'язки на голову, пов'язки на кінцівки, пов'язки на тулуб), табельні шини (Крамера, Дітеріхса, дротяні), еластичні бинти шириною 3-5 см та 8-12 см.

Завдання для самостійного опрацювання:
1. Оволодіння практичними навиками накладання м’яких пов’язок різних видів.
2.Проаналізувати помилки, які були допущені під час практичного заняття.

Навчальна література:

1. Алгоритми надання невідкладної допомоги при критичних станах / За ред. І. І. Тітова. – Вінниця: Нова Книга, 2012. – 344 с.
2. Артеріальні, венозні тромбози та тромбоемболії. Профілактика та лікування. Український Національний Консенсус. − К.: ЗАТ «Віпол», 2006. − 72 с.
3. Будзин В., Гузій О. Основи медичних знань : навч. посіб. Львів : ЛДУФК, 2018. –148 с.
4. Верткін А.Л. Швидка допомога: керівництво для фельдшерів і медсестер - М., 2010 - 468 с.

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТТЯ

1.Організація підготовки студентів до заняття. Завдання на підготовку доповідей (рефератів) і плану семінарського заняття задають за тиждень до заняття.
2. Десмургія - (від грец. - пов'язка і - справа) - вчення про пов'язки, правильне їх застосування й накладання при різних ушкодженнях і захворюваннях.
Пов'язки і правила їх накладання
Пов'язка — це асептичний засіб у вигляді перев'язувального матеріалу, яким закривають рану. Вона складається з двох частин: внутрішньої, яка торкається рани (завжди має бути стерильною) і зовнішньої, яка закріплює і утримує пов'язку на рані. Внутрішньою частиною пов'язки є, як правило, серветка з марлі, що має прошарок гігроскопічної вати для вбирання крові та гною. Як підручний засіб краще використати чистий м'який рушник. Зовнішня частина — бинт, за допомогою якого серветка закріплюється на рані. Замість бинта можна використати відрізки будь-якої тканини (краще не кольорової). В окремих випадках можна скористатися поясом чи ременем.
3. Контрольні питання:

1.Умови застосування м’яких пов’язок (циркулярної, спіральної, спіральної з перегином, вісімкоподібної, черепахоподібних, чепця, косинко подібної).

2.Загальні правила бинтування.

3.Запобігання ускладнень при бинтуванні. Ознаки правильно та неправильно накладених пов’язок.

4.Техніка накладання м’яких пов’язок на ділянку голови (на вухо та око).

5.Техніка накладання м’яких пов’язок на тім’яну ділянку голови

6.Техніка накладання циркулярної стискуючої пов’язки на кінцівки.

7.Техніка накладання спіральної пов’язки та спіральної з перегином пов’язки на кінцівки.

8.Техніка накладання вісімкоподібної пов’язки на зап’ястя, гомілково-стопний суглоб та потилицю.

9. Техніка накладання імобілізуючих м’яких пов’язок (Вельпо, Дезо, косинкоподібної).

5. Під час заняття застосовують наступні форми контролю засвоєння матеріалу:

Усне опитування після кожної теми (контрольні питання та напрямки дискусії подаються в кожній методичній розробці теми).

Письмове опитування по програмах базового та вихідного контролю

Розв’язування ситуаційних задач, тестовий контроль вихідного і вхідного рівня по темі.

Семінарське заняття №7

Тема. Травми. Класифікація травм. Перша допомога при закритих ушкодженнях м’яких тканин. Перша допомога при ушкодженнях грудної клітки та живота.
(повне найменування теми занять)

Навчальні та виховні цілі: Ознайомити студентів з найбільш поширеними травматичними ушкодженнями опорно-рухового апарату. Навчити студентів правилам надання першої допомоги при травматичних ушкодженнях суглобів, м’язів, зв’язок, грудної та черевної порожнин.

Навчальні питання і розподілення часу.

Вступ. Травми. Класифікація травм. Причини, ознаки та перша допомога при травмах. - 15 хв.

1. Переломи. Травми колінного суглобу, гемартрози, внутрішньосуглобові переломи. - 20 хв.

2.Закриті ушкодження м’яких тканин (розтягнення, розриви, вивихи, здавлювання) – 20 хв.

3. Травми грудної та черевної порожнин. - 20 хв.

Підведення підсумків заняття: визначення типових помилок при наданні першої допомоги при травмах суглобів, м'язів, зв'язок, грудної та черевної порожнин, відповіді на запитання - 15 хв.

Навчально-матеріальне забезпечення: використання таблиць, стендів, мультимедійне забезпечення, шини, холодоагенти, еластичні бинти.

Завдання для самостійного опрацювання:

1. Оволодіння навиками надання першої допомоги при травмах суглобів, м'язів і зв'язок.
2.Проаналізувати помилки, які були допущені під час практичного заняття.

Навчальна література:

1. Алгоритми надання невідкладної допомоги при критичних станах / За ред. І. І. Тітова. – Вінниця: Нова Книга, 2012. – 344 с.
2. Артеріальні, венозні тромбози та тромбоемболії. Профілактика та лікування. Український Національний Консенсус. − К.: ЗАТ «Віпол», 2006. − 72 с.
3. Будзин В., Гузій О. Основи медичних знань : навч. посіб. Львів : ЛДУФК, 2018. –148 с.
4. Верткін А.Л. Швидка допомога: керівництво для фельдшерів і медсестер - М., 2010 - 468 с.

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТТЯ

1. Організація підготовки студентів до заняття. Завдання на підготовку доповідей (рефератів) і плану семінарського заняття задають за тиждень до заняття.

2. Травмою називають раптову дію на організм людини зовнішніх чинників (механічних, термічних, хімічних та ін.), що приводять до порушення анатомічної цілісності тканин і функційних розладів в них, які супроводжуються місцевою та загальною реакцією організму.

Класифікація травм.

До закритих ушкоджень відносять забиття м'яких тканин, розтягнення, розриви, вивихи та переломи, здавлювання. Закриті ушкодження можуть спостерігатись не тільки в поверхневих тканинах, але і в органах, розміщених в черевній і грудній порожнинах, а також в порожнині черепа та суглоба.

Під розтягненням слід розуміти надмірне перенапруження тканин під впливом зовнішньої сили, зокрема тяги. Ознаки, перша допомога.

Розривом називається пошкодження м'яких тканин під впливом швидкодіючої тяги, що перевищує анатомічну опірність тканин.

Спостерігаються розриви зв'язок, м'язів, фасцій, сухожилків і навіть судин та нервових стовбурів.
Найчастіше зустрічаються розриви зв'язкового апарату надп'ятково-гомілкового, колінного, променево-зап'ясткового суглобів.
Особливості першої допомоги.

Травматичним вивихом називається зміщення суглобових кінців кісток відносно один одного внаслідок дії травми, як правило, непрямої, коли обсяг рухів у суглобі перевищує фізіологічний. Якщо суглобові поверхні перестають дотикатись, вивих називається повний, якщо дотикаються частково — це неповний вивих,або підвивих. Ознаки, перша допомога.

3. Переломом називається повне або часткове порушення цілості кістки під впливом зовнішньої сили.
За походженням переломи поділяють на природжені і набуті.
Ознаки переломів. Внутрішньосуглобові переломи, гемартрози. Ознаки, алгоритм першої допомоги.

4. Проникаючі поранення грудної клітки надзвичайно небезпечні тим, що при них можуть бути пошкоджені серце, аорта, легені, та інші життєво важливі органи, поранення яких ведуть до тяжкої внутрішньої кровотечі та миттєвої смерті. Проникні поранення грудної клітки і без пошкодження життєво важливих органів є дуже небезпечні для життя. Це зумовлено тим, що при пораненні в плевральну порожнину потрапляє повітря і розвивається відкритий пневмоторакс. Поранення живота. Симптоми, особливості надання першої допомоги.

Пошкодження черепа та мозку виділяються в окрему групу у зв'язку з особливостями клінічної картини і небезпекою для життя потерпілих.

Питома вага черепно-мозкових травм як в мирний, так і у військовий час неухильно зростає, летальність при важких черепно-мозкових травмах залишається дуже високою.
Розрізняють закриті (забиття, крововиливи) і відкриті (рани) ушкодження м’яких покривів черепа.

Контрольні питання:

1.Класифікація гемартрозів за величиною крововиливу.
2.Перша допомога при гемартрозах I-II ст.
3.Перша допомога при гемартрозах III-IV ст.
4.Умови виникнення та ознаки внутрішньосуглобових переломів.
5.Перша допомога при внутрішньосуглобових переломах.
6.Умови виникнення та ознаки розривів зв’язок та менісків у колінному суглобі.
7.Перша допомога при травмах колінного суглобу.
8.Умови виникнення та ознаки розривів м’язів і сухожиль.
9.Перша допомога при розривах м’язів і сухожиль.
10. Перша допомога при пораненнях грудної та черевної порожнинє
11. Перша допомога при черпно-мозкових травмах.

5. Під час заняття застосовують наступні форми контролю засвоєння матеріалу:
Усне опитування після кожної теми (контрольні питання та напрямки дискусії подаються в кожній методичній розробці теми).
Письмове опитування по програмах базового та вихідного контролю
Розв'язування ситуаційних задач, тестовий контроль вихідного і вхідного рівня по темі.

Семінарське заняття №8

Тема. Основні види травматичних ушкоджень шкіри і м'яких тканин. Рани,види ран, перша допомога при пораненнях.
(повне найменування теми занять)

Навчальні та виховні цілі: ознайомити студентів з найбільш поширеними травматичними ушкодженнями шкіри і м'яких тканин.
Навчити студентів правилам надання першої допомоги при травматичних ушкодженнях шкіри і м'яких тканин.

Навчальні питання і розподілення часу.

Вступ. Класифікація травматичних ушкодженнях шкіри і м'яких тканин. - 15 хв.
1. Класифікація ран і їх характеристика. - 20 хв.
2. Загальні правила надання першої допомоги при ранах. – 20 хв.
3. Загальні правила надання першої допомоги при травмах м'яких тканин. - 20 хв.
Підведення підсумків заняття: визначення типових помилок під час надання першої допомоги при травмах м'яких тканин, відповіді на запитання - 15 хв.
Навчально-матеріальне забезпечення використання таблиць, стендів, мультимедійне забезпечення, еластичні бинти шириною 3-5 см, вата, 3% р-н пероксиду водню, 5% спиртовий р-н йоду.

Завдання для самостійного опрацювання:
1. Оволодіння навиками надання першої допомоги при травмах м'яких тканин і ранах.
2.Проаналізувати помилки, які були допущені під час практичного заняття.

Навчальна література:
1. Алгоритми надання невідкладної допомоги при критичних станах / За ред. І. І. Тітова. – Вінниця: Нова Книга, 2012. – 344 с.

2. Артеріальні, венозні тромбози та тромбоемболії. Профілактика та лікування. Український Національний Консенсус. − К.: ЗАТ «Віпол», 2006. − 72 с.
3. Будзин В., Гузій О. Основи медичних знань : навч. посіб. Львів : ЛДУФК, 2018. –148 с.
4. Верткін А.Л. Швидка допомога: керівництво для фельдшерів і медсестер - М., 2010 - 468 с.

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТТЯ

1. Організація підготовки студентів до заняття. Завдання на підготовку доповідей (рефератів) і плану семінарського заняття задають за тиждень до заняття.

2.Порушення цілосності шкірних покривів, слизових оболонок і внутрішніх органів (супроводжується болем, кровотечею і зяянням) в результаті механічної або іншої дії називаються ранами або відкритими пошкодженнями. Порожнина, яка утворюється між тканинами в результаті проникнення знаряддя поранення в глибину тіла називається раневим каналом.

За глибиною рани поділяють на поверхневі і глибокі рани. Поверхневі рани характеризуються пошкодженням шкіри і слизових оболонок. Глибокі рани можуть супроводжуватись пошкодженням судин, нервів, кісток, сухожилків, внутрішніх органів. Глибокі рани, при яких пошкоджуються внутрішні оболонки порожнин (черевної, грудної, черепу, суглобів), називаються проникаючими. Решта ран незалежно від їх глибини називаються непроникаючими.

2. Перша медична допомога і профілактика інфікування при пораненнях полягає у промиванні рани розчином антисептика або чистою водою з милом (спирт використовувати не можна), після чого накладається на рану стерильна пов’язка.

При великих ранах, а також колотих (невеликий раневий отвір, але можуть бути глибокі ушкодження) чи вогнепальних не слід самостійно промивати рану. Накладається тільки стерильна пов’язка і звертається по лікарську допомогу.

При ранах розміром більше 1-2 см, коли краї рани не сходяться разом, слід якнайшвидше звернутися до хірурга для вирішення питання про накладання швів на рану. Шви прискорюють процес загоєння, зменшують імовірність розвитку інфекції, запобігають утворенню грубих рубців.

4. Найчастіше зустрічаються травми від безпосереднього впливу механічної сили. Залежно від того, чи пошкоджені шкірні покриви і слизові оболонки, розрізняють закриті ушкодження (забиття, розтягнення, розриви, переломи кісток, вивихи) і відкриті ушкодження (рани).

Будь-яка травма супроводжується як місцевими, так і загальними змінами з боку організму. З місцевих проявів переважають такі симптоми, як

болісність, зміна форми, кольору, цілості шкірних покривів, порушення функції пошкодженого органу. До загальних слід віднести непритомність, колапс та шок.
Основні симптоми при закритих ушкодженнях м'яких тканин та особливості надання першої допомоги при цих ушкодженнях.
5. Контрольні питання:

1.Види травматичних ушкоджень шкіри. Види ран.
2.Перша допомога при потертостях та саднах.
3.Перша допомога при забоях м'яких тканин.
4.Перша допомога при синцях та гематомах.
5.Перша допомога при різаних та рубаних ранах.
6.Перша допомога при колотих ранах.
7.Перша допомога при розтрощених та скальпованих ранах.
8.Перша допомога при укусах.

5. Під час заняття застосовують наступні форми контролю засвоєння матеріалу:
Усне опитування після кожної теми (контрольні питання та напрямки дискусії подаються в кожній методичній розробці теми).
Письмове опитування по програмах базового та вихідного контролю
Розв'язування ситуаційних задач, тестовий контроль вихідного і вхідного рівня по темі.

Семінарське заняття №9

Тема. Перша допомога при опіках і відмороженнях. Термічні опіки шкіри. Перша допомога Хімічні опіки шкіри кислотами, лугами. Перша допомога. Термічні та термохімічні опіки очей.
(повне найменування теми занять)

Навчальні та виховні цілі: Ознайомити студентів з опіками шкіри та очей і відмороженнями. Навчити студентів правилам надання першої допомоги при термічних, хімічних опіках та відмороженнях різного ступеню.

Навчальні питання і розподілення часу.

Вступ. Класифікація опіків та обморожень в залежності від чинника, що травмує. - 10 хв.
1. Долікарська допомога при термічних опіках, при обмороженнях. - 20 хв.
2. Особливості надання першої допомоги при хімічних опіках шкіри, дихальних шляхів, стравоходу, шлунка, очей. – 10 хв.

3. Найпростіші способи транспортної іммобілізації потерпілих та правила транспортування. - 10 хв.
4. Клінічні ознаки опіків концентрованими основами та кислотами. – 20 хв.
5. Причини виникнення та характеристика обморожень. – 10хв.

Підведення підсумків заняття: визначення типових помилок при наданні першої допомоги при опіках та обмороженнях різних ступенів, відповіді на запитання - 10 хв.

Навчально-матеріальне забезпечення: використання таблиць, мультимедійне забезпечення.
Завдання для самостійного опрацювання:
1. Оволодіння навиками надання першої допомоги при опіках II та III ступеню.
2.Проаналізувати помилки, які були допущені під час практичного заняття.

Навчальна література:
1. Алгоритми надання невідкладної допомоги при критичних станах / За ред. І. І. Тітова. – Вінниця: Нова Книга, 2012. – 344 с.
2. Артеріальні, венозні тромбози та тромбоемболії. Профілактика та лікування. Український Національний Консенсус. − К.: ЗАТ «Віпол», 2006. − 72 с.
3. Будзин В., Гузій О. Основи медичних знань : навч. посіб. Львів : ЛДУФК, 2018. –148 с.
4. Верткін А.Л. Швидка допомога: керівництво для фельдшерів і медсестер - М., 2010 - 468 с.

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТТЯ

1. Організація підготовки студентів до заняття. Завдання на підготовку доповідей (рефератів) і плану семінарського заняття задають за тиждень до заняття.
2. Опіками називаються ушкодження тканин, що виникають унаслідок дії термічних, фізичних і хімічних агентів
Класифікацію опіків та обморожень в залежності від чинника, що травмує.
найпростіші способи визначення площини та ступеню термічного ушкодження.
Ознаки опікового шоку.
обсяг долікарської допомоги при термічних опіках та обмороженнях.
Клінічні ознаки опіків концентрованими основами та кислотами.
Особливості надання першої допомоги при хімічних опіках шкіри, дихальних шляхів, стравоходу, шлунка, очей.
Принципи надання першої допомоги при різному ступені уражень, загальному перегріванні (тепловому та сонячному ударах) і замерзанні.

Найпростіші способи транспортної іммобілізації потерпілих та правила транспортування.

Після проведення практичних занять студент повинен уміти:

• визначити площину та ступінь термічного ушкодження;

• провести профілактику опікового шоку;

• надати першу допомогу залежно від ступеня термічного ушкодження, при загальному перегріванні та переохолодженні;

• забезпечити правильне транспортування потерпілих;

• надати першу допомогу при хімічних опіках.

3. Контрольні питання:

1.Характеристика термічних опіків шкіри I та II ступенів.

2.Перша допомога при термічних опіках шкіри I та II ступенів.

3.Характеристика термічних опіків шкіри III та IV ступенів.

4.Перша допомога при термічних опіках шкіри III та IV ступенів.

5.Характеристика опіків шкіри, викликаних кислотою; перша допомога при опіках кислотами.

6.Характеристика опіків шкіри, викликаних лугами; перша допомога при опіках лугами.

7.Умови виникнення та перша допомога при опіках очей.

8.Умови виникнення відморожень.

9.Характеристика відморожень I та II ступенів.

10.Перша допомога при відмороженнях I та II ступенів.

11.Характеристика відморожень III та IV ступенів.

12.Перша допомога при відмороженнях III та IV ступенів.

5. Під час заняття застосовують наступні форми контролю засвоєння матеріалу:

Усне опитування після кожної теми (контрольні питання та напрямки дискусії подаються в кожній методичній розробці теми).

Письмове опитування по програмах базового та вихідного контролю

Розв’язування ситуаційних задач, тестовий контроль вихідного і вхідного рівня по темі.